

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitæ**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Consideratio X. De duplici Æternitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

do me manè in surgendo, tolerando patienter labores scholasticos, non recusando frigus vel calorem in DEI servitio &c. 3. Vesperi nunquam ibo cubitum sine Examine, aut saltem sine contritione perfecta elicita. Omnia agam, ut infernum evadam.

Petitio. Jesu mi., scis, quòd seriò ista facere proponam; labar tamen, nisi tu des gratiam; hanc ne mihi deneges, ô Jesu, sic per Passionem & mortem tuam rogo. Colloquiorum loco ad DEum, B. Virginem & Sanctos, adhibe Litanias de omnibus Sanctis, eo fine recitando, ut per istorum intercessionem evadas supplicia infernalìa.

Consideratio X.

De duplici Aeternitate.

Recitatâ oratione, imaginare tibi è parte una Cœlestem gloriam cum omnibus gaudiis in ea contentis; ex altera Infernum cum omnibus suppliciis; in medio verò Angelum, qui tibi voces has inclamet: *Ibit hamo in domum aeternitatis sua.* Roga gratiam singularem, ut bene agnoscas terribile Aeternitatis mysterium, ne beatam amittens, infelicem subire cogaris Aeternitatem.

Pars I.

Quid sit Aeternitas?

D*octrina.* Datur Aeternitas. Res certa, & de fide est. *Non habemus hîc manentem civitatem, ibimus*

ibimus in domum æternitatis. Duplex illa est, alia felix in Cœlo, alia infelix in inferno. *Ibunt hi in ignem æternum; illi, nempe Iusti, in vitam æternam*, ait Veritas. Experiuntur beati in Cœlo gaudia; experiuntur damnati inter inferos supplicia; sed quamdiu? cruciatur Cain jam per annos sexies mille; cruciatur Studiosus ille jam per annos centum aut mille: quousque cruciabitur adhuc? quando erit finis? tu si mortuus esses in peccato illo, sederes jam inter inferos per annos sex, decem, aut plures; sed quousque sedendum tibi foret? quousque ardendum? an post annos mille affulgeret liberatio? an post bis mille? quamdiu durant pœnæ infernales? ô quæstio, cui quoties respondere cogor, totus contremisco. Dicendum tamen est: quamdiu ergo durant pœnæ inferni? Respondeo: ah vox quid trepidas? loquere! Respondeo: durant æternum. Ah exhorresce, exhorresce, quisquis hæc legis! æternum! hæc vox illa est, quæ una omnes inferni pœnas in immensum auget: hæc vox est, quæ si abesset ab inferis, inferi non forent. *Timeo gehennam; quia æterna est*, ait S. Cyrillus. O æternum! æternum! ô utinam saperent homines & intelligerent! non esset, qui peccare præsumeret. Pariter & gaudia Cœli durant æternum; quæ vox immensum gaudiis singulis pondus addit, & felicitatem beatorum reddit maximam. Datur ergo in Cœlo, datur in inferno æternitas.

Quid

Quid vero hoc est : Æternum : æternitas ? ò æternitas quid es ? jubeor te agnoscere , & non est , qui te mihi exponat . Quid est æternitas ? si me quæris , ò Studiose , mox reponam : nescio : aut respondebo id , quod Simonides Ethnicus DEI naturam inquirens dixit : quò magis investigo , quid sit , eò minus capio . *Quoties homo de æternitate loquitur* , ait S. Gregor. *cæcus de colore loquitur* . An forte æternitas continet in se tot annos , quot numerantur folia in arboribus , arenæ in littore maris , stellæ in Cœlo , litteræ in omnibus mundi libris , guttulæ in mari , atomi in aère ? continet tot , sed multò adhuc plures in infinitum annos . Arenulæ omnes , & folia , & stellæ , & atomi numerari possunt , anni æternitatis numerari non possunt . Quid ergo est æternitas ? volo dicere , & nescio dicere . S. Augustinus : *In verbo quatuor syllabis constat , in se sine fine est* . Concipe annos , quotquot voles , æternitatem non concipis . Quidquid dices de æternitate , minus dicis . Quid non sit æternitas , scio : non est anni decem , anni mille , aut millio annorum ; non est tot anni , quot sunt in arboribus folia , in oceano guttulæ &c. Sed quid est ? describi satis si posset , æternitas non esset . Explicationem tamen aliquam Sancti Patres suggerunt per voces : nunquam , semper . His vocibus æternitatem explicant hoc modo . Quamdiu torquebitur damnatus ille miser ? quamdiu lætabitur beatus ille in Cœlis ? Semper . Quando erit finis , gaudiorum aut poenarum ? Nunquam .

quam.

quam. Quamdiu fames illa terribilis, foetor ille
 immanis, tenebrae formidandae durabunt? Sem-
 per. Quando cessabit fletus ille, illi ejulatus,
 ille stridor dentium, ignis ille in furore Domini
 succensus? Nunquam. Quamdiu vermis ille
 conscientiae arrodet miseros? Semper. Quando
 memoria damnati desinet recordari temporum
 male impensi, occasionum salutis neglectarum,
 Coeli perditum &c. Nunquam. Quamdiu dam-
 natus erit hostis DEI, exclusus Coelo, incolae
 inferni, socius daemonum, ignis pabulum? Sem-
 per. Quando admittetur infelix ille ad viti-
 nem DEI, ad societatem Sanctorum, ad beati-
 tudinem? Nunquam. O Nunquam! o Semper!
 Non adhiberi hic potest illud Jobi: *Post tribu-
 bras spero lucem.* Hoc damnatorum quivis in-
 geminat: *Periit finis meus & spes mea à Domino.*
 Damnatus sum, ligatus sum, spes omnis exul-
 vit; aeternitas ligavit. Proiicitur scilicet, quod
 Salvator ait, damnatus in ignem, & ardet. Quae-
 re post decem annos, quid agat damnatus ille,
 respondebitur: ardet. Quae post centum, post
 mille annos; unum reponetur: ardet. Si inter
 quamdiu? Semper! Semper! Quando erit finis
 nunquam! nunquam! nulla redemptio, nulla
 finis. S. Theresia paucorum annorum virgini-
 cula dum hoc primum intellexit, stupore atton-
 nita exclamabat: o aeternitas! o nunquam! o
 semper! Studiose, attende, obsecro, & tu, qui
 que salutarem ex hoc timorem concipe. Terribi-
 le est ardere semper, liberari nunquam; sicut
 flere,

flere, uri semper; quiescere, recreari, refici nunquam. Quæ autem de inferno loquor, ea facile Cælo applicabis etiam deinceps, & exinde beatæ æternitatis magnitudinem æstimabis, ubi reperitur lætari semper, trīstari, timere aut desinere nunquam.

Ex his habes aliquam æternitatis explicationem, quæ ut reddatur major, consuetas in re hac similitudines aliquas proponam. 1. Librum aliquem accipe, v. g. opus scholasticum. Quot millenas litteras continet? si annis singulis una tantum deleretur litterula; quot, quæso, anni essent elapsuri, antequam folium vel unicum deleretur? quot millia annorum, antequam liber totus? sed finge, sic agendum esse cum libris omnibus, qui sunt in grandi bibliotheca, cum omnibus, qui in toto orbe reperiantur. O mi DEUS! an concipere possumus numerum sæculorum, quæ ad horrificam adeo deletionem requirerentur? certum tamen est, sæcula hæc numerari posse ab Angelo; sunt enim finita. Jam dic: elapsis tot sæculis, quot ad deletionem omnium litterarum in omnibus libris requiruntur, quantum restaret adhuc de æternitate? paterentur adhuc damnati inter inferos? an necdum esset finis, aut medium saltem? ô Studiose mi, necdum esset finis, necdum medium æternitatis: paterentur adhuc miseri, torquerentur adhuc: tota adhuc restaret æternitas. O æternitas quid es? 2. P. Paulus Begneri hoc simile adhibet. Cogita, te esse in

inferno, uti certò esses, si in peccato primo
 fuisses mortuus: cogita te vocari à DEO post
 plures annos, qui dicat tibi: maecte animo,
 ego hinc aliquando te eruam; licet æternum
 torqueri meritus esses. Sed quando, Domine?
 an post unius sæculi fluxum? parum est. An
 post lapsa decem sæcula? necdum satis. An post
 centena? neque hoc; sed tum te eruam, quan-
 do tot guttulas lacrymatus fueris, quot fue-
 runt in diluvio illo, quo mundus universus sub-
 mersus est; singulis autem annis non nisi unam
 lacrymulam profundes, quam cum cæteris af-
 fervabo; & quando multitudinem guttarum in
 diluvio adæquaveris, liberabo te: Cogita, si
 DEum ad te loqui. Quæro ex te: quo tu in
 inferos sedens animo esses? an putas, te imma-
 ni longitudine temporis territum in luctus pro-
 stinos & ejulatus abiturum esse? aut conque-
 sturum de suppliciis? Non, non Studiose mihi
 aliud ageres. Præ gaudio tui vix compos fore-
 res; toto animo inter ipsas pœnas exultares;
 non nisi in laudem DEI animum effunderes.
 At acerbæ pœnæ adhuc sustinendæ forent?
 forent, sed ne sentires quidem, mihi crede, non
 sentires præ gaudio pœnam ullam. At tempo-
 ris longitudo immanis est, quam nec concipere
 possum: tanto tempore tam horrenda pati
 animo læto, quis possit? posses tu, Studiose,
 tu posses: longitudo enim illa temporis quare
 tacunque esset, finita esset, finem haberet, ce-
 sare, veniret tempus, quo liberareris; cuius
 libera-

liberationis spes certa omnem tibi pœnam dulcoraret, nec conqueri te sine et, sed toto faceret animo exultare. Verùm eheu! si reipsâ semel arderes inter inferos, ardere deberes tot sæculis, quot ad talium guttarum numerum requiruntur; illis verò elapsis quid iudicas? an adhuc ardendum esset in Orco? an finita esset æternitas? an media saltem? an spes foret redemptionis? ô mi Studiose, procul ista omnia: nulla adhuc esset post tot sæcula spes redemptionis; necdum esset finis, necdum medium æternitatis: patereris adhuc; arderes adhuc; torquereris adhuc; torquendus, arsurus, passurus semper, liberandus nunquam. O æternitas quid es? 3. Alii hac similitudine utuntur. Sume horologium aliquod, ut vocant, arenarium, & vide quot millia minutarum arenularum in horologio vel unius horæ contineantur. Ponamus, quòd singulis mille annis una tantum arenula decidat, adeo ut ab orbe condito usque ad nos non nisi sex arenulæ deciderint. Quantum, quæso, requireretur tempus, ut horologium totum efflueret? ô DEUS! terribile tempus requiritur. Fingamus verò, quòd horologium tale adæquet magnitudinem turris, tantamque arenularum copiam contineat, quanta lat esset ad montem ingentem constituendum. Num concipere potes numerum sæculorum, quæ requirerentur ad hoc, ut horologium tale efflueret? non potes certe. Res tamen certa est, numerum infinitum non esse, sed cum, qui aliquando finiretur;

singulis enim mille annis decresceret. Hoc etiam cogitatu terribili sæculorum numero elapso, quid agetur cum damnatis? an ergo necdum finis erit tormentorum? an necdum finita, an necdum media æternitas? an necdum spes redemptionis? Ah Studiose mi, post tam terribilem sæculorum numerum adhuc ardebit damnatus; adhuc patietur, adhuc torquebitur; necdum finis, necdum medium æternitatis est. O æternitas! ô æternitas quid es? Si ergo audis penas inferni durare æternum, audis durare eadem diutius, quam immanibus sæculis, quæ requirerentur, donec horologium hoc terribile efflueret; donec damnatus totum è lacrymis conficeret diluvium; donec omnes totius mundi libri per litterulas singulas essent deleti. Et quid est hoc? concipe, si potes.

Reflexiones. Quid iudicas de his, mi Studiose an forsan nimium exaggerata credis? falleris profecto. Veritas infallibilis est, quam propono. Rationem accipe: omnes illi anni, quos in altis similitudinibus recensuimus, licet multi sint, & numeratu difficiles, finiti tamen sunt; potest Angelus, potest DEUS eorum inire numerum; anni autem æternitatis sine numero, sine fine sunt; nec eorum numerus ab ipso DEO designari potest, aliàs æternitas non esset. Res ergo ut dixi, certa est. Collige jam omnia, & applica Præterea audi, quid S. Bernardus dicat: *Frater alterutrum eligamus, aut semper ardere, aut gaudere.* Eli-

Eligenda est æternitas una : quam tu eliges? antequam respondeas, audi conclusiones aliquot.

1. Si Beati in Cœlo per tot sæculorum millia continuant gaudia, per quot damnati sua supplicia; si beatitudo Sanctorum durat semper, finitur nunquam; ergo res prorsus ineffabilis est Beatitudo æterna; ergo maximi æstimanda est; ergo omnia agenda sunt, ut eam obtineamus. Magni æstimamus esse felicem in sæculo; habere gaudium aliquod, frui honore mundano: & quid, quæso, est omne mundi gaudium, omnis honor & felicitas? momentum est, fumus, pulvis, umbra est: evanescit subito, & possessorem suum decipit. Si gaudium quæris, non reluctor, verum quære, æternum quære. Rolandus Adolescens ille totus voluptati mundanæ inhians, dum vesperi secum cogitabat, ubi essent deliciae, quas tanto studio per diem quævisset, quàmque citò fugissent in auras, sanctius cœpit consilium, deserendi breves istas & miseras voluptates, solasque sectari æternas & veras: quod ut faceret securius, Religionem ingressus est. Tu pariter sola æterna quære, & anhela. Cave, ne terrenorum & brevium voluptatum amore perdas æternas. Memento heroæ illius & Christiano dignissimæ vocis, quam protulit Thomas Morus, quem Coniunx viginti annorum duraturâ in mundo felicitate propositâ ad rem iniquam inducere voluit: Egone, aiebat, adeò desipiam, ut brevi annorum viginti voluptatulæ æternas verasque Cœli delicias

licias posthabeam? has illius amore perdam?
Sic tu age, sic loquere. Martyres cogita
quanta isti egere, quanta passi sunt, quam for-
ti animo breves mundi voluptates calcârunt,
ut æternas obtinerent! Tu magni æstima per-
petua Cœli gaudia; hæc quære; sola fuge bre-
ves mundi illecebras; omnia age & patere, ut
æternum beatus esse valeas: Beatitudo æterna
res est digna, pro qua mille sæculis labores, &
patiaris, mille mundos conculcare debeas.

2. Æternitas damnatorum ô res quam hor-
renda sit, necesse est! an non ad unam ejus vo-
cem contremiscere deberemus? Punitur reus
quidam ab humana justitia: supplicium brevis
est; & ejus tamen etiam mentione tremunt.
Ah quid est, non brevi tempore, sed totâ æter-
nitate torqueri! *Tam horrenda res est, verba
sunt Magni Bellarmini, sine fine puniri, ut li-
anus tantum ex omnibus filius Adæ tali esset supplicium
multandus, merito pavendum omnibus esset & trepidandus.* Fateor, terribilis est inferni ignis, ter-
ribiles tenebræ, terribilis fœtor, horrenda fames
& sitis; terribile, quidquid in Orco est; sed æ-
ternum esse ignem, æternas tenebras, æternam
famem & sitim, æterna omnia; hoc, hoc terribi-
lium omnium longè terribilissimum est. Affligit
damnatum, quòd Cœlo exclusus sit; sed quòd
æternum sit exclusus, hoc, hoc est, quòd acer-
bissimè torquet. Sic de fame, siti, fœtore, de
cæteris omnibus loquere. *Perditus in æternum
eris: in æternum non videbunt lumen: ite in ignem æ-*
ternum:

ternum: hæc sunt illa Scripturæ fulmima, damnatorum viscera & medullas penetrantia. Rem verbo: nihil terribilius cogitari potest æternitate pœnarum infernalium. Hoc tanquam reliquorum documentorum fundamentum ut firmitus tuo animo imprimas, audi, quod Seneca verè dixit: omnis dolor aut brevis est, aut levis. Sic est. Morbum pateris? aut gravis non est, aut quò gravior, tanto brevior est; vitam saltem non excedit; cum hac finitur. **T**ormenta inferni nec levia, nec brevia sunt: non levia; quia quodlibet inferni tormentum omnes mundi dolores superat: non brevia; quia æterna. O quis itaque in damnati animo dolor exurgat, necesse est! Agrum facile consolaberis, si dicas, eum paulò post sanitati restitutum iri; si verò afferas, morbum per sex aut septem annos continuandum esse, ô quis clamor? quis ululatus? quis fremitus miseri? ad insaniam ferme dolor adigit: diurnitas enim morbi dolores singulos acerbiores reddit. O Studiose mi, quid sunt sex aut septem anni? quid decem, quid mille anni, si æternitati conferas? quid morbus ægri cujusvis, si pœnis inferni compares? Morbum levem per menses aliquot aut annos ferre coactus, tantum exinde dolorem concipit; & quid damnato fiet, qui non paucorum modò annorum, sed totius æternitatis supplicia sibi toleranda esse intelligit? Quid de morbo loquor? Res etiam suavis & jucunda, si diu nimium dureret, nauseam parit & fastidium, imò in tormen-

tum mutatur. Res suavis est, dormire in lecto molli, incubare rosis aut plumis tenerrimis. Res suavis est, audire concentum musicum, saltu le recreare. Res suavis, interesse lauto convivio, ciborum cupediis exquisitissimis frui. At si lecto illi roseo cogereris per quatuor, aut plures continuos dies incubare; si musicam per menses aliquot continuo audire; si ad mensam hæere immotus per dies plures; an non tormentum factu ingens foret? experire, si velis: jace per diem saltem unum aut noctem immotus; vide, an non suavitas lectuli in fastidium abeat. Hæc dum cogito, ô mi DĒus, quantum expavesco! Res etiam suavis ob diurnitatem suam fastidiosa est & dolori; quid ergo dolor? & dolor tantus & dolor tam multiplex? ô Studiose, hoc tecum reputa. Non est, non est in Orco lectulus roseus, cui incubare possis: si tamen & talis esset, tormentum esset incredibile: tormenta ibi sunt, dolores sunt, cruciatus sunt, & hi terribiles, & hi omnem rationem superantes: hos per omnem æternitatem tolerare sine quiete ulla, sine intermissione, an leve quid judicas? dixi, sine quiete; non enim interrumpuntur dolores inferni: & ecce nova tormenti materies. Murmuras non raro, mi Adolefcens, dum dies recreationum, ut vocant, non dantur ad libitum tuum. Vah, ais, quis assidue affixus sedebit libris? ferre ista non possum. Studiose mi, gravis tibi accedit labor scholasticus per dies aliquot continuandus; qualis ergo accidet dolor Tartareus

in

in Tartaro nulla quies, nulla recreatio, nullum solatium: semper torqueri, semper affligi, semper sitire, semper ardere, semper ululare! semper! semper! nunquam quies, nunquam solatium, nunquam interruptio, nunquam liberatio! ô nunquam! Habet subinde æger horas aliquot, quibus dolor vel planè desinit, vel mitigatur; non sic inter inferos; semper, semper torqueri! nunquam, nunquam quiescere! O Jesu, quid hoc? an non terribile supplicium æternitas?

Unum adhuc: sæpe mihi occurrit: ô quàm diuturna videbitur damnatis vel una dies! scio horam etiam de nocte videri ægroto longissimam & acerbam; & iste tamen post tenebras sperat lucem. O damnate Studiose, quàm longa tibi erit, vel una dies, si tamen dies dici potest, quam inter inferos vivis? non sperare tu potes post tenebras lucem, sed hæc semper verfabitur ob oculos mentis cogitatio: periit finis meus, periit spes mea! in æternum non videbo lumen! O æternum! Est fortè, quod hic tibi occurrit: si dolor inferni usque adeò acerbus est, ut dictum est; ergo damnatum conficiet & occidet; ergo eum non cogetur æternum sustinere. Studiose, si ita cogitas, quid infernus sit, ignoras. Nullum est in Orco occidere, nullum mori: optabunt mortem damnati; quin hæc eis solatio foret, sed, *quærent mortem, & non invenient*; aut si invenient, invenient mortem immortalem, mortem sine morte, finem sine fine. In vita hac homines liberare se pos-

sunt miseris suis per mortem: habent gladios, quibus se transfodiant; funes, quibus spiritum elidant; ignes, quibus se comburant. Non sic inter inferos. Gladius equidem non deerit, non funis, non ignis, sed mors deerit, finis deerit. Et nunquid leve hoc supplicium? O quid non agendum, ut tam terribile supplicium evadamus?

Affectus. O æterne, immortalis, incommutabilis DEUS, quid loquar? quid cogitabo? In æternitatem eundem est mihi! & in quam? Misera anima, quò ibis? an æternum felix, an infelix eris? ô DEUS! ô angor! ô timor! ah, æternitas damnata nimium terribilis est! Ardere, litire, uri, pati æternum, nimis formidandum est! O DEUS, sustinere istud nequeo! O beata æternitas, quid tu es? ô quanta felicitas est æternum affluere & abundare gaudio! dedisti mihi, ô DEUS, voluntatem liberam, eligendi æternitatem, quam vellem: Domine, eligo & volo æternitatem beatam: volo esse æternum tecum in gloria; nolo esse separatus æternum. Ergo omnia agam, ut salvus fiam. Poenitet me, ô Jesu, quòd ea egerim, quibus beatam æternitatem amitti scio, & comparari infelicem. Desleo insaniam meam, qua cœlestia & æterna gaudia temporalibus posthabui: parce mihi, ô Jesu, per infinitam tuam misericordiam!

Proposita. Nunquam posthac amore voluptatis perituræ periculo me exponam amittendi æternam; omnia agam, ut æternum beatus sim;
hinc

hinc studia, labores, & quidquid occurret arduum, eò dirigam: æternitati laborabo: sæpiùs cogitabo, quid hoc sit: pati æternùm: gaudere æternùm.

Petitio. Jesu Christe, respice me tibi servire paratum, & confirma id, quod operari dignatus es per gratiam tuam in me; ne amissã æternitate beatã, æternùm torquear inter Tartara.

Pars II.

Pro quo sit Æternitas?

D*octrina.* Statuit DEUS æternitatem in Cœlo; statuit æternitatem in inferno. Illa res inæstimabilis & jucundissima, hæc terribilis est, & non toleranda. Cui verò utraque destinata est? Dicam. Æternitas beata statuta est illis, qui DEO serviunt; qui declinant à malo, & faciunt bonum. *Venite benedicti Patris mei, possidete regnum vobis paratum ab initio mundi: Esurivi enim, & dedistis mihi manducare &c.* hæc dicet Christus beatis suis in die judicii. O DEUS! ô quanta merces! æternum gaudium pro modico & brevi labore! ô quàm liberaliter solvis obsequia tibi præstita! momento laborare possumus, tibi que servire: quid enim vita nostra est, si æternitati comparetur, præter momentum, & si quid est momento minus? momento laboramus, & tu mercedem offers per omnia sæcula duraturam? ô quis non læto animo servire gestiat tam liberali Domino? Servimus regi, principi, homini; quia remuneratur labores nostros;

ros;

tros; cur DEO non famulemur, qui mercedem multam & copiosam & æternam persolvit? Quis non fugiat omnem mundi voluptatem, quæ recedentibus à servitio DEI exhibetur a dæmone, ne amittat æternam & cœlestem?

Æternitas infelix pro quo est? cui statuta est? Dicam: statuta est illis, qui dæmoni serviunt, qui DEum offendunt, verbo, qui peccant. Sic remuneratur dæmon servos suos: jam dat voluptatem brevem, deinde torquet & cruciat æternum. O mi DEus! an possibile est esse hominem, qui huic famuletur? Loquar apertius. Tam ineffabile æternitatis infelicis supplicium est pro peccato mortali; est destinatum omni homini, qui vel semel peccat mortaliter, & hoc in statu moritur. Pro peccato? ita est: unum peccatum mortale meretur perpetuos in inferno dolores & cruciatus: qui vel semel peccat mortaliter, meretur per omnem æternitatem omnia inferni tormenta sustinere. O exhorresce tandem ad peccati vel unius gravitatem! Mors æterna stipendium peccati est. Quære ex Angelis damnatis, quære ex multis Studiosis damnatis, quid eos ad perpetuos inferorum dolores dejecerit? peccatum, respondebunt, & quidem unicum solum! Hæc duo considera: peccatum unicum: æternitas infelix. Ah, momentaneum scilicet est, quod delectat; æternum, quod cruciat. Momentanea sæpe voluptas est, quæ in peccato quæritur, & pro ista per æternitatem totam horrenda ad eò supplicia sunt toleranda.

cedem
olvit?
atem,
etur a
m?
ita est?
vium,
t. Sic
lat vo-
ciat a-
sse ho-
ertius.
olicium
a omni
& hoc
unum
a infer-
peccat
itatem
exhor-
tatem!
Quære
udiosis
um do-
int, &
fidera:
h, mo-
ernum,
tas est,
æterni-
at tole-
nda.

randa. Hinc S. Franciscus Seraphicus sæpe re-
petebat: modica voluptas, æternus dolor; breve
ridere, lugere æternum. Peccare momenta-
neum est, pati æternum est. Sistamus hîc, &
expendamus, quid sit, pro momento puniri
æternum.

Reflexiones. 1. Si divina Majestas adeò libe-
raliter remuneratur obsequia sibi præstita; ergo
ei servire unus esse labor noster debet, unum
negotium. Servus spe mercedis, sæpe incertæ
aut modicæ, quos non labores suscipit? quid-
ni & nos omnem laborem feramus læti, cum
mercedem speremus perpetuam? Ergo à juven-
tute famulare Domino DEO tuo; ferventer
perage quotidiana opera tua, sciens mercedem
amplam imminere & perennem. Leva sæpe o-
culos ad Cælum, & consolare te verbis illis:
Ecce merces mea magna & copiosa est in Cælis.
Si tanti labores suscipiuntur ab homine, ut mo-
dico tempore sit felix in sæculo, aut honoratus,
quantom majores labores par est suscipi, ut æter-
num quis sit felix in Cælo & honoratus? La-
borem DEUS brevem exigit, neque arduum a-
deò, ut ferri non possit: totus labor est, serva-
re mandata DEI. Laboremus ergo: felicitas
æterna est!

2. Dæmon si famulis suis non aliam mercedem
aliquando exhibet, ac infelicem æternitatem,
an non stulto stultior est, qui huic vel ad mo-
mentulum temporis servire cogitat? fugiunt ser-
vi Dominos illos, quos vel nimis asperos, vel
in

in solvenda mercede perfidos nōrunt. Neminem reperies, qui serviat illi, à quo mercedis loco nil præter verbera, aut injurias refert. Er̄ erit homo, qui dæmoni serviat; cū hic ampla quidem & speciosa promittat, dare verò præter fucam jam voluptatem, & æterna aliquando tormenta nil possit? Expergiscamur, ô Anima, & omni contentione exclamemus indies: Avertentio tibi, Sathana, & adhæreo tibi ô Christus.

3. Peccatum unicum mortale æternis a DEO pœnis castigatur in inferno; ergo immensa quædam & infinita malitia in peccato reperitur; ergo non est leve quid, & risu dignum. Justus est DEUS in pœna infligenda, gravitatem delicti non excedit; ergo ex gravitate pœnæ colligamus gravitatem culpæ. O peccatum quid es? quàm parùm agnosceris! An unquam hoc tecum considerasti, mi Studiose, peccatum unicum meretur æterna supplicia? Jam saltem considera, & tuo animo imprime hanc conclusionem: horrenda res est pœnarum infernalium æternitas; hæc tamen à justissimo DEO destinata est uni etiam peccato mortali; ergo peccatum mortale res infinitæ & incomprehensibilis malitiæ est. Ex hac verò conclusione quid denuo infer? Ergo omni studio debeo eniti, ut peccatum quodlibet grave detester & fugiam. Et quælo, an adhuc voluntatem habere potes peccandi? an non ad ipsum nomen expavelcis? habesne, quælo, animum repetendi illam laiciviam, illas loquelas turpes, illam tuam consuetudinem licet

cet gratam aliàs & jucundam? O quæ tua foret, quamque terribilis insania! An non insanit ille, qui ut læta aliqua ambulatione per horas aliquot frui posset, aut lauto interesse convivio, vellet per horam aut etiam quadrantem solummodò in fornacem succensam iniici? An non insanit, qui ut uno die habere omnia ad nutum posset, suoque indulgere genio, toto dein anno vellet hæere in carcere, famem sitimque teterrimam pati? insaniunt hi profectò. Et quid tu? aperi, quæso, oculos; tu quid agis, dum peccas? frueris in peccato voluptatula aliquâ, sæpe tantum imaginariâ, revera brevi & momentaneâ: interea si eo momento moreris, detrudêris ad fornacem illam stygiam, ad carcerem tartareum, famem ibi & sitim & mille tormenta alia non ad horam unam, non ad annos paucos, sed per infinita sæcula toleraturus. Ubi obsecro, mens? ubi ratio tua? Miserere tuimet, & noli adeò insanire, ut in tantos te cruciatus concicias! Quid judicas de Studiofo illo, qui vivum se Dæmoni transcripsit, & cruore proprio pactum hoc subsignavit, tantum ut florenum unum à dæmone acciperet, quem lusui daret & potui? insanivit certe: pro floreno se exponere damnationis æternæ periculo, non est nisi insania maxima. Tua voluptas, quam in peccato gravi sæpe quæxivisti, an digna erat, quæ unius floreni pretio emeretur? & quid egisti? Quid tibi videtur de Juvene illo Luciano? Hic uti refert Cæsarius, licet sciret, se pro more gentis illius post

post sex menses è rupe dejectum iri, nihilominus, quia omni gaudiorum genere frui posset per menses illos, si se ita pateretur deiici, elegit gaudere sex mensibus, suoque per tempus hoc vacare genio. Nunquid insanus erat? sex mensium gaudia morte tam miserâ emere, quæ stultitia? Et tu quid agis? non sex mensium, sed unius sæpè momenti voluptatulam eligis, quæ mortem æternam tibi accerset. O stulte, quanta est ergo voluptas illa, quam quæris? aspice eam, considera, versa omnem in partem: an digna est, quam tantis, tamque diuturnis emas suppliciiis? an digna est? Et ut apertius tuam insaniam videas, cogita esse, qui tibi hîc ponat ea, quibus maximè delectaris v. g. recreationes, divitias, honores, voluptates, imò totius mundi imperium; dicat ille tibi: hæc omnia dabo tibi, mi Studiose, si per tres dies noctesque in suavissimo lecto jacere velis immotus. An conditionem acceptabis? Si scis, aut experiri cupis, quid sit insomnem jacere immotum vel unicâ nocte, certe non acceptabis. O ubi ergo mens? ubi ratio tua? lectulus roseus est; bona quæ offeruntur, amplissima sunt; tres tantum dies & noctes sunt; & recusas tamen? peccare interim audes? hoc est, pro voluptate momentanea temetipsum deturbare non ad lectulum roseum, sed ad ignes infernales; non triduo unico, sed totâ æternitate sustinendos? ô ubi mens? ubi ratio tua? Non lectum roseum, sed fornacem igneam accendit DEUS in furore suo; in eam te coniu-

coniiciet, si peccas. Et ausis pro momentulo voluptatis eligere æternum ardere? per tuam te salutem rogo, miserere tui ipsius, & firmum tandem propositum concipe, nullam voluptate propositam DEI Majestatem offendendi. Hoc assidue versetur ob oculos tuos: voluptas brevis, dolor æternus: *Momentaneum, quod delectat, æternum, quod cruciat.* Atque hoc ipsum velut efficax contra omnia peccata remedium suadeo. Notum est, quid S. Martinianus egerit: ignem succendit, quando se ad peccatum incitari advertit, seque ipsum sic allocutus est: Martiniane, si ferre hunc ignem potes, pecca audacter; si non potes, ne te exponas periculo æternos inferni ignes tolerandi. Sic temet etiam alloquere, sic membra tua. Quære, an possint tolerare ignes infernales? Potesne adeo amens esse, ut pro voluptate brevi istos eligas? ignem nostrum ferre non potes, quomodo æternum feres? ah æternitas nimium acerba est! si ergo hanc ferre tua membra non possint, caveant, ne peccent.

4. Si æternitas poenarum adeo terribilis est, quis eam sustinebit? *Quis ex vobis, ita cum Propheta quæro, Quis ex vobis habitare poterit cum ardoribus sempiternis?* Potesne tu, ô Studiose? ô delicatule, cui lectulo etiam molli incubare molestum est, poterisne tu? Tu, qui leve frigus in DEI obsequio ferre recusas, poterisne? Tu, cui labor scholasticus continuus onus videtur intolerabile, poterisne? experire, quæ-

Y

lo;

so: si potes, audacter pecca; si non potes, aliud
 non restat, quàm declinare à malo. Hoc verò
 quàm facile est! quàm læto & alacri animo hoc
 à te fieri par est! Quid ageret damnatus, si
 æternas illas pœnas evadere posset? sciscitare
 ex eo: ô Studiose damnate, si te DEus libera-
 re vellet suppliciis infernalibus, & in mundum
 remittere, quid ageres? an velles ad illicitas vo-
 luptates redire? ah minimè! An velles famam
 ablatam proximo restituere? ô quàm libenter!
 An velles peccatum illud confiteri, abstinere
 ab illo consortio, te ipsum vincere, seriam age-
 re pœnitentiam? ô quàm læto & alacri animo!
 sic ille dicet, sic aget. Tu verò quid? si eò de-
 trusus fueris, quod avertat DEus, eadem sen-
 ties, eadem ululabis, sed nimum serò. Nar-
 ratur de Zenone Imperatore, quòd uxore ju-
 bente vivus terræ mandatus fuerit, quando
 more suo trupissimo ebrietati ad rationis usque
 privationem indulserat. Expergefactus ille po-
 stridie, & se inclusum advertens, pulsare, ejula-
 re, opem flagitare, sancta omnia promittere.
 Promittebat inter cætera, se posthac non so-
 lum omni crapulâ, sed ipso etiam vino, quin
 sceptro etiam & coronâ abstinere velle, modo
 vitâ donaretur; jussu autem barbaræ coniugis
 responsum est, ista omnia nimis esse sera, de-
 buisse citius illa fieri, clausam esse januam.
 Habes imaginem futuræ tuæ infelicitatis. Quid
 non ages? quid non promittes? serò nimis: clau-
 sa tum temporis janua est. Jam ea fac, quæ
 tunc faceres, & salus certa erit.

Redit hîc cogitatio jam superius habita. Quid quæso, ages totâ æternitate infelici? quid incipies inter inferos, quò vita tua pessima te rapit? quomodo tempus consumes? quò te convertes? an ad Sanctos? non audieris: an ad DEum? ridebit in interitu tuo: an ad damnatos? nulla ibi amicitia, nulla commiseratio est: an tu te juvare quæres? ne vermiculum à te amovere poteris: an perumpes Orcum? irrita vis, stulta cogitatio: an quiesces patienter? nulla infernis patientia est: an te trucidabis? quæres mortem, & non invenies. Quid ergo? quomodo æternitatem consumes? scis? dicam: totum tuum agere erit pati, uri, puniri, famere, sitire, torqueri, ejulare, maledicere, desperare, & hoc semper, semper, semper! *Perditus in æternum eris; in æternum.*

Unum video, quod dicere possis: peccabo, sed in peccato non moriar, non peribo; agam pœnitentiam, & sic Orcum cum tota æternitate infelici evitabo; non est ergo, quòd peccatum tantopere timeam, & illa me voluptate spoliem. Itane loqueris aut sentis? Cœlites! quæ istæ voces? quæ sentia? ecquis te usque eò fascinavit? quis tempus tibi pollicitus est, quò pœnitentiam facere possis peccato perpetrato? quis? an non eò ipso momento, quo peccas, mori potes? an non mille mortis genera versantur tibi ob oculos? Forte, forte non moriar, respondes: nam & hæcenus peccavi, fructus sum voluptate illicita, nec tamen pe-

rii: fortè & posthac sic fiet. O Studiose, quòd
 recidisti? hæctenus peccâsti, non periûsti, quòd
 infinita DEI bonitati debes. An hoc ipsum ad
 peccata nova stimulus tibi erit, quòd ad agen-
 das DEO gratias motivum esse debebat fortis-
 simum? Peccâsti, non periûsti: quid inferis? Au-
 di Scripturam: *Fili mi, ne dixeris, peccavi, & qui
 accidit mihi triste; altissimus enim est patiens reddere
 patiens, sed terribilis.* Fortè non moriar, dixi-
 sti. O quas mihi lacrymas exprimis, si ita sen-
 tis! ergone & animam, & beatitudinem æter-
 nam incerto illi Fortè committes? memento, quò-
 so, quòd de anima, de æternitate loquaris. For-
 tèn non morieris: fortè morieris. Si moriaris in
 peccato illo, quid eveniet? Rues ad Tartara mu-
 lo unquam tempore terminanda, æternisque
 suppliciis brevem voluptatulam lues.

5. Si æternitas res adeò tremenda est, an non
 omnia agenda, omnia toleranda sunt, ut crucia-
 tus perpetuos evadamus, gaudia mereamur æter-
 na? Olympius Monachus mirabili modo in
 corpus suum per susceptas sponte mortificatio-
 nes sæviens ajebat: hæc omnia ago, ut crucia-
 tus æternos evadam; mei dolores finem habe-
 bunt, non infernales. Hoc est, quòd à te pe-
 to: omnia age, omnia tolera, ab omnibus illicitis
 abstine, ut cruciatus æternos evadas. Fuge
 voluptatem illicitam in quovis peccato; fuge
 consortium illud, fuge illam occasionem; tolera
 libenter labores scholasticos & molestias
 DEI osequio occurrentes; suscipe etiam sponte
 tanceas

taneas corporis afflictiones per jejunia, cilicia, flagella, victorias quotidianas in somno, cibo, potu, aliisque; & hæc & alia omnia age, ut cruciatus æternos evadas. Melius est pati modicum, quàm pati æternùm. Melius est abstinere voluptate modicâ, quàm pro ea pati æternùm. Noli esse tuus hostis; miserere membrorum tuorum, miserere corporis tui, miserere & animæ tuæ; cùmque delicatè nutritus sis, patere hæc modica in mundo, ne pati cogaris æterna. Miserere animæ tuæ; pignus tam nobile, ne Orco cruciandum porrige: nec terminum, nec exitum tormenta flammæa habent, ut anima: ne negliges!

6. Antequam te dimittam, revoco in memoriam S. Aloysii voces jam supra relatas: *Quid hoc ad vitam æternam?* has jam sic adhibe. Occurrit labor aliquis, molestia, tædium in DEI servitio; vince generosè, & dic: quid hoc ad vitam æternam? id est, quantillum ago, si hoc faciam, si molestiam hanc feram, cùm DEUS mihi remuneraturus sit in Cælo? quantillum est ad mercedem illam æternam? ergo animosè laborem aggrediar, vincam tædium & molestiam. Adde jam contrarium, & dic: quid hoc ad pœnam æternam? offert dæmon voluptatem in peccato: dic, quid hæc est, si conferatur pœnæ æternæ? an digna est emi tot suppliciis? Ergo repudiabo voluptatem hanc, ne pro ea subire cruciatus debeam nullo unquam fine terminandos. Aut sic adhibe: si offertur gaudium illicitum,

fuge illud, & dic: quid hoc ad vitam æternam? quid est gaudium hoc, si cœlestibus conferam? cœlestia quæram: majora parat DEUS, ac mundus offerre possit. Si occurrit grave aliquid, fer illud DEI amore, cogita: quid hoc ad penam æternam? quantillum est, si Orco conferam? feram hoc libenter, ut cruciatus æternus evadam.

Affectus. Magne DEUS, ecce denuo revertor ad te, & tuis advolvor pedibus: revertor ad te, quia abii post concupiscentias meas, & adhæsi inimico salutis meæ, dæmoni. Aperuisti mihi oculos, ut agnoscerem, quàm præclarum famulis suis mercedem persolvat; quàm terribilis peccato insit malitia; quamdiu pro tantilla voluptate patiendum mihi sit inter inferos. Gratiarum ago tibi pro agnitione mihi concessa. Timeo gehennam, quia æternam esse agnosco. Timeo peccatum, quia agnosco, quanta tui offensiva sit. Timeo Iustitiam tuam, quia horrendis adeò tormentis castigat contemptores suos. Adoro tremendam Majestatem tuam, quia dignos statuit prævaricatoribus divinæ legis cruciatus. Amo Bonitatem tuam infinitam, quia tanta parat sibi famulantibus in Cœlo præmia. Laudo immensam clementiam tuam, quæ me hæctenus millies infernalibus tormentis promeritum sustinuit, nec, ut meritis eram, detruit ad inferos. Vicit hæc clementia & bonitas tua malitiam meam; & ecce vinctum me & captivum suto huic tuæ Clementiæ. Miseratio tua est,
Domi-

Domine, quòd vivo, quòd non consumptus sum. Ne repellas supplicem à pedibus tuis, quem protervum & impium ad te vocâsti. Detestor, execror & abominor, quidquid hætenus contra sanctissimam legem tuam perpetravi; detestor tempus omne, quo Dæmoni servire malui, quàm tibi DEO meo! ô utinam meo etiam cruore abolere possem iniquitates meas! Detestor eas, non tam quia æternas inter inferos pœnas promeritus sum, quàm quia tanta Majestatis tuæ offensa sunt, ut sic castigari mereantur.

Proposita. Vivam jam tibi, Domine. Abrenuntio Sathanæ, & adhæreo tibi, Christe; adhærebo in tempore, ut adhæream in æternitate. Fieri nunquam poterit, ô mi DEUS, ut ego deinceps discedam à te; quia ne æternum à te reiectus torquerer, præstitisti. Nunquam fiet, ut ullam voluptatem illicitam quæram, quam tantis vidi castigari suppliciis. Nunquam ad servitia dæmonis redibo!, qui acerbum adeò famulis suis solvit stipendium: omnia agam, omnia patiar, ne æternum à te separer: jube, Domine, quod vis, agam omnia. Vis, ut abstineam à confortio illo? abstinebo, Domine. Vis, ut extirpem consuetudinem illam, ut fugiam voluptatem in peccato illo - - - fugiam Domine, extirpabo. Quid enim hæc ad pœnam æternam? Vis, ut tolerem patienter labores scholasticos; ut feram molestias in tuo obsequio occurrentes? feram Domine, tolerabo. Vis, ut me vincam

in rebus sæpe etiam licitis? vincam me, Domine: quid enim hæc ad vitam æternam? Omnia agam, ut æternum tibi conjunctus, te laudem & glorificem in Sæcula.

Petitio. Tu misericordissime DEUS, conserva in me horrorem æternitatis infelicis, & beatæ desiderium, ut ita utroque impulsus declinem à malo, & faciam bonum; ut tibi constanter serviam, & tandem velut divinæ tuæ bonitatis vivum trophæum misericordiam tuam valeam per omnia sæcula deprædicare. *Pater noster &c.* Repete voces ultimas: libera nos à malo; intellige & malum culpæ & pœnæ.

Ad DEum. Pater de Cœlis DEUS, miserere mei, & ne proicias me à facie tua in æternum. Fili Redemptor mundi DEUS, miserere mei &c. Spiritus Sancte DEUS, miserere mei &c. Sancta Trinitas unus DEUS, miserere mei &c.

Ad B. Virginem & Sanctos. S. Maria ora pro me, ne æternum proiciar à facie DEI. S. DEI Genitrix, ora pro me, ne &c. S. Virgo Virginum, ora pro me &c. Omnes Sancti Apostoli & Evangelistæ, orate pro me, ne proiciar à facie DEI in æternum. Sic perge nominando Sanctos, quos tua Pietas dictabit.

Consideratio XI.

De Filio Prodigio.

Consideratio hæc ab illo præcipuè legenda est, qui Confessionem Generalem peragere cogitat; per hanc enim ex agnitione propriæ malitiæ,